

LITERATURA

- BRZYSKI B. 1961. *Orchis pallens* i inne interesujące gatunki w dolinie Dunajca koło Wojnicza (pow. Brzesko). – *Fragm. Flor. Geobot.* 7(2): 317–326.
- MICHALIK S. 1978. Rośliny naczyniowe Ojcowskiego Parku Narodowego. – *Stud. Nat. A*, 16: 1–171.
- MICHALIK S. 1993. Zanikanie stanowisk roślin naczyniowych w Ojcowskim Parku Narodowym w okresie minionego trzydziestolecia. – *Prądnik Pr. Muz. Szafera* 7–8: 339–344.
- MICHALIK S. 1996. Operat ochrony gatunkowej Ojcowskiego Parku Narodowego. ss. 69. Mskr., Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.
- ZAJĄC M. & ZAJĄC A. (red.) 1998. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w woj. krakowskim. Gatunki prawnie chronione, ginące, narażone i rzadkie. ss. 134. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

WOJCIECH BAŁA, *Pracownia Naukowo-Badawcza Muzeum Przyrodniczego im. Prof. Wł. Szafera, Ojcowski Park Narodowy PL–32–047 Ojców 5, Polska.*

Przyjęto do druku: 3.11.1999 r.

***Alisma gramineum* (Alismataceae) – nowy gatunek we florze roślin naczyniowych Wyżyny Śląskiej**

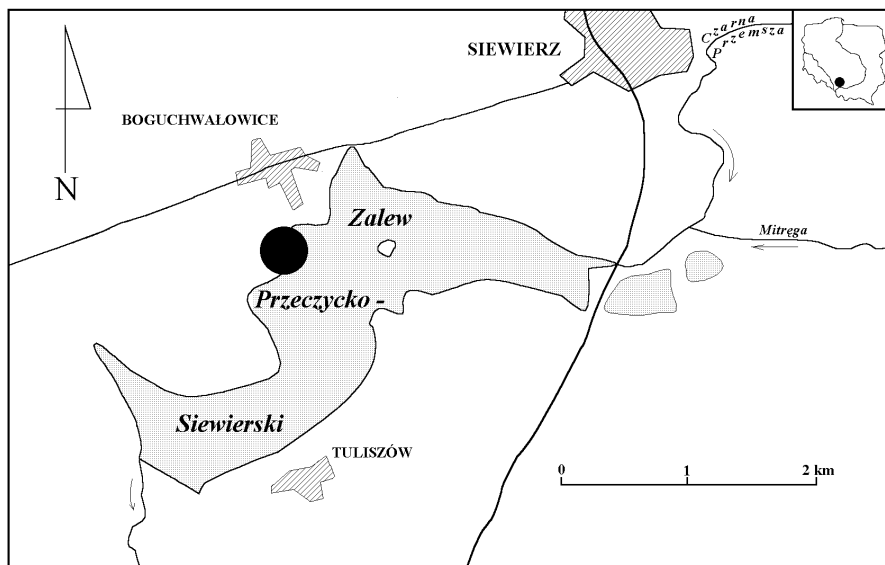
Alisma gramineum Lej. jest jednym z rzadszych gatunków we florze Polski. Większość z około 100 znanych stanowisk tej rośliny pochodzi z XIX lub pierwszej połowy XX w. (WAYDA 1996). Ze względu na rzadkość występowania i niszczenie jej siedlisk, *A. gramineum* umieszczona została na „Czerwonej liście roślin naczyniowych zagrożonych w Polsce” (ZARZYCKI & SZELĄG 1992) oraz w regionalnej „Czerwonej liście roślin naczyniowych Górnego Śląska” (PARUSEL i in. 1996).

W lipcu 1997 r. w północno-wschodniej części Wyżyny Śląskiej w pobliżu wsi Boguchwałowice (powiat będziński, kwadrat ATPOL DF24) odnaleziono liczną populację tego gatunku. *Alisma gramineum* (stwierdzono tylko kwitnące formy terestryczne) rosła w jednogatunkowych, luźnych skupieniach na mokrym, grząskim mule na brzegu Zalewu Przeczycko-Siewierskiego (Ryc. 1). Stanowisko to jest pierwszym stwierdzonym miejscem występowania omawianej rośliny na Wyżynie Śląskiej.

A. gramineum jest w południowej Polsce rośliną bardzo rzadką (WAYDA 1996). Jej najbliższe w stosunku do podanego powyżej, potwierdzone aktualnie stanowiska znajdują się w dolinie Wisły w Kotlinie Oświęcimskiej (ZAJĄC 1989) oraz w dolinie Odry w Kotlinie Raciborskiej (DOMAŃSKI i in. 1997).

Summary. *Alisma gramineum* (Alismataceae) – a new species to the vascular flora of the Silesian Upland (Wyżyna Śląska). *Alisma gramineum* Lej. is one of the rarest vascular plants in Poland. It was included in the Red list of threatened vascular plants in Poland (ZARZYCKI & SZELĄG 1992) and in the Red list of Upper Silesian vascular plants (PARUSEL et al. 1996). In July 1997 a numerous population of this species was found in the NE part of the Silesian Upland on wet, miry slime on the bank

of Zalew Przeczycko-Siewierski (Fig. 1) near the village Boguchwałowice (district Będzin, ATPOL grid square **DF24**). It occurred in monogeneric, loose conglomeration. It is the first locality of *A. gramineum* in the Silesian Upland.

Ryc. 1. ● – nowe stanowisko *Alisma gramineum* Lej. na Wyżynie Śląskiej.

Fig. 1. ● – new station of *Alisma gramineum* Lej. in the Silesian Upland.

LITERATURA

- DOMAŃSKI R., STEBEL A. M. & STEBEL A. 1997. Materiały do flory chronionych i zagrożonych roślin naczyniowych południowej części województwa katowickiego. Część 2. Gatunki zagrożone i rzadkie. – Arch. Ochr. Środ. **23**(1–2): 223–233.
- PARUSEL J. B., WIKA S. & BULA R. 1996. Czerwona lista roślin naczyniowych Górnego Śląska. – Raporty Opinie **1**: 8–42. Centrum Dziedzictwa Górnego Śląska, Katowice.
- WAYDA M. 1996. Distribution of *Alisma gramineum* (*Alismataceae*) in Poland. – Fragm. Flor. Geobot. **41**(2): 809–813.
- ZAJĄC M. 1989. Flora południowej części Kotliny Oświęcimskiej i Pogórza Śląskiego. – Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell. **952** Pr. Bot. **19**: 1–199.
- ZARZYCKI K. & SZELĄG Z. 1992. Czerwona lista roślin naczyniowych zagrożonych w Polsce. – W: K. ZARZYCKI, W. WOJEWODA & Z. HEINRICH (red.), Lista roślin zagrożonych w Polsce. Wyd. 2, ss. 87–98. Instytut Botaniki im. W. Szafera, Polska Akademia Nauk, Kraków.

KRZYSZTOF JĘDRZEJKO i ADAM STEBEL, *Katedra i Zakład Botaniki Farmaceutycznej i Zielarstwa, Śląska Akademia Medyczna w Katowicach, ul. Jagiellońska 4, PL-41-200 Sosnowiec, Polska.*

Przyjęto do druku: 18.10.1999 r.